

Activitatea Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului și a Secretariatului permanent al acestuia în anul 2015

Activitatea Consiliului

Pe parcursul anului 2015, a fost defășurată o ședință ordinară a Consiliului Național.

Planul de activitate al Consiliului a fost pregătit în baza răspunsurilor la indicația Președintelui Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 1137/C-6 din 22 ianuarie 2015 și remis pentru comentarii la prima tentativă de a convoca ședința Consiliului la data de 26 mai, curent. au mai avut loc încă 4 tentative de a convoca Consiliul în datele de 5 iunie, 8 iunie, 14 iunie și 16 iunie. Ședința nu a avut loc din varia cauze, printre care agenda încărcată a președintelui și a unor membri ai Consiliului, demisia Guvernului.

Pentru prima ședință a CNPDC din anul 2015 sunt propuse următoarele subiecte:

1. Rezultatele activității Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului în 2014 și 2015. Aprobarea planului de activitate al CNPDC pentru anul 2015-2016.
2. Serviciile de creșă pentru copii cu vârsta cuprinsă între 1,5-3 ani – o prioritate pentru susținerea social-economică a familiilor cu copii cu venituri mici și medii.
3. Prezentarea Planului de acțiuni privind prevenire și combatere a abandonului școlar.
4. Prezentarea recomandărilor Studiului primar al fenomenului suicidului și a tentativelor de suicid în rândul copiilor în vederea determinării profilului copilului vulnerabil și a cauzelor fenomenului și a situației actuale privind implementarea acestora.
5. Prezentarea Paginii web a Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului.
6. Implementarea prevederilor Acordului de Colaborare între Cancelaria de Stat a Republicii Moldova și Reprezentanța UNICEF în Republica Moldova. Activitățile propuse pentru un nou Acord de Colaborare.

În 2015 au avut loc o serie de întâlniri cu reprezentanții Partenerilor de dezvoltare a Consiliului: UNICEF Moldova și Fundația Terre des Hommes – Lausanne.

Secretariatul permanent al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului

Secretariatul permanent a realizat activități la toate cele 4 obiective, pe care le are:

Obiectivul nr. 1:

asigurarea activității CNPDC și a grupurilor de lucru ale acestuia în vederea elaborării și dezvoltării politicilor de protecție a familiei și copilului, monitorizarea și evaluarea programelor de protecție a drepturilor copilului;

Activitățile Grupurilor de lucru

Pe parcursul anului 2015 și-au desfășurat activitatea următoarele Grupuri de lucru:

Grupul intersectorial de coordonare a implementării programului de dezvoltare a educației incluzive și activităților de dezinstiționalizare a copiilor. În urma deciziei luate în cadrul ședinței din 24 septembrie 2014 a fost elaborat și remis membrilor Grupului spre coordonare proiectul Regulamentului Grupului intersectorial de coordonare a implementării programului de dezvoltare a educației incluzive și activităților de dezinstiționalizare a copiilor. Comentariile membrilor au fost colectate și analizate. La o eventuală decizie de reactualizare a activității Grupului de coordonare proiectul Regulamentului comentat poate fi pus în discuție în vederea aprobării ulterioare.

Efectuarea analizei ample a situației social-economice a În cadrul ședinței din 21 iulie 2015 au fost prezentate principalele constatări ale studiului Politici de susținere a

famiiliilor cu venituri mici și mijlocii cu copii cu vârsta cuprinsă între 1,5-3 ani și elaborarea pachetului de soluții optime pentru Republica Moldova

famiiliilor cu copii: viziune de politici în UE și propuneri pentru RM, efectuat de către Expert Grup în 2014. Au fost identificate mai multe probleme și discutate posibilele soluții ale acestora.

Problema mamelor neasigurate, care beneficiază de o indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului doar pînă la împlinirea de acesta a vârstei de 1,5 ani și care este foarte mică. Totodată, lipsa serviciilor de creșă le reține de la revenirea în cîmpul muncii. O altă problemă discutată este necesitatea dezvoltării serviciilor de creșă și grădiniță private, în special în mediul urban. Acest fapt ar contribui la rezolvarea problemei supraîncărcării în instituțiile preșcolare, din cauza căruia se constată frecvența mărită de îmbolnăviri la copii.

În data de 7 octombrie Expert Grup a făcut prezentarea publică a *Raportului privind reforma concediului de îngrijire a copilului de vârsta 0-3/3-6 ani: mai scurt, mai bine plătit, urmat de servicii bune de creșă/grădiniță*. La prezentare au fost prezentați aproape toți membrii Grupului de lucru. Raportul analitic a fost elaborat la solicitarea Comisiei Parlamentare Protecție Socială, Sănătate și Familie, care ulterior a înregistrat în parlament inițiativele nr 382, 383 și 447 care au la bază recomandările Raportului menționat.

Grupul de lucru pentru elaborarea unei singure strategii de educație parentală și a planului de acțiuni privind implementarea acesteia

Grupul de lucru a fost reactivat în vederea elaborării Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei intersectoriale privind dezvoltarea abilităților și competențelor parentale pe anii 2015-2021.

Prima ședință a avut loc în data de 20 noiembrie. În cadrul acesteia a fost luată decizia de a solicita de la ministerele vizate opinii și propuneri la proiectul Strategiei propus de Ministerul Educației. Răspunsurile urmează a fi transmise Ministerului Educației pentru examinare și revizuirea corespunzătoare a proiectului Strategiei

Reforma sistemului justiției pentru copii (instituit în 2010 sub egida Ministerului Justiției)

15 mai 2015 – prezentarea primei faze a Studiului privind evaluarea serviciilor pentru copiii în conflict cu legea, realizat de expertul CORAM, contractat de către UNICEF Moldova.

Obiectivul nr.2.

dezvoltarea capacităților profesionale a specialiștilor din sistemul de protecție a copilului și a familiei: diseminarea de cunoștințe și experiențe/practici pozitive în domeniul protecției copilului și familiei, organizarea meselor de discuție;

În acest sens în baza Acordului de Colaborare cu UNICEF a fost organizată una din cele 3 mere rotunde, cu tema *"Promovarea Planului de acțiuni pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar"*; iar în baza Acordului de parteneriat cu Fundația Terre des Hommes în Republica Moldova organizat un seminar la nivel central, 10 seminare la nivel regional și 1 seminar la nivel raional cu tema *„Copilul în contact cu sistemul de justiție”*. (detalii mai jos)

Organizată vizita de studiu și schimb de experiență pentru vicepreședinții de raioane, responsabili de probleme sociale și șefii direcțiilor educație din întreg teritoriul Republicii Moldova la Chișinău, pentru a face cunoștință cu modul de Organizare a alimentației în instituțiile de învățămînt primar și secundar general după modelul *"Bufet suedez"*.

Obiectivul nr.3.

monitorizarea activității structurilor locale (Consiliile raionale pentru protecția drepturilor copilului) în implementarea politicilor naționale în domeniul protecției copilului și familiei.

Efectuată colectarea inițială și actualizarea informațiilor cu privire la componența CRPDC din toată țara și a informațiilor cu privire la serviciile disponibile copiilor și tinerilor în UAT. Baza de date este disponibilă prin harta interactivă din pagina web a CNPDC.

Organizate 2 vizite de monitorizare, care au inclus și participarea la ședința CRPDC în raioanele Ocnîța și Călărași.

Organizată ședința cu secretarii CRPDC din toate unitățile administrativ-teritoriale.

Obiectivul nr. 4:

dezvoltarea și consolidarea parteneriatului cu partenerii de dezvoltare, organizațiile neguvernamentale în elaborarea și implementarea politicii statului în domeniul protecției copilului și familiei.

Asigurată implementarea Acordului de colaborare între Cancelaria de Stat și reprezentanța UNICEF în Republica Moldova privind Susținerea activității Secretariatului permanent al Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (August 2014 – Decembrie 2015)

Asigurată implementarea Acordului de parteneriat între Cancelaria de Stat a Republicii Moldova și Reprezentanța Fundației Terre des Hommes – Lausanne privind realizarea în practică a acțiunilor comune în vederea consolidării mecanismului de coordonare inter-sectorială de protecție a drepturilor copilului. (Iunie – Decembrie 2015).

Asigurată participarea la evenimentele organizate de partenerii de dezvoltare și organizațiile neguvernamentale, la care secretariatul a fost invitat.

Activități desfășurate de către Secretariatul permanent al CNPDC în anul 2015 în baza acordurilor:

Pe parcursul perioadei de raportare activitățile secretariatului au fost concentrate asupra realizării prevederilor Acordului de Colaborare și Acordului de parteneriat, menționate supra, încheiat între Cancelaria de Stat a Republicii Moldova și partenerii de dezvoltare.

I. În baza Acordului de colaborare între Cancelaria de Stat și Reprezentanța UNICEF, pentru perioada august 2014 – decembrie 2015 au fost efectuate:

1. Lansarea paginii web a Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Pagina are drept scop diseminarea progreselor și rezultatelor obținute în rezultatul implementării activităților desfășurate, precum și consolidarea capacității CNPDC în informarea, coordonarea, monitorizarea, evaluarea și raportarea cu privire la respectarea drepturilor copilului la nivel național, și constituie o platformă de comunicare pentru actorii implicați (institutiile guvernamentale, autoritățile locale, agențiile de aplicare a legii, instituțiile internaționale, donatori, societatea civilă, mass-media); poate stabili și menține un dialog continuu cu publicul larg cu privire la activitățile în derulare și cele realizate; unifică informația despre activitatea Consiliului și membrii acestuia într-o singură resursă informațională veridică, ușor accesibilă și comprehensivă. Prin acest instrument se propune creșterea transparenței vis-a-vis de activitatea Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului și contribuția la dezvoltarea vizibilității instituționale de bază ale acestuia.

Au fost elaborate și coordonate cu partenerul de dezvoltare Specificațiile Tehnice pentru elaborarea paginii web (perioada noiembrie 2014- ianuarie 2015), contractate serviciile Centrului de Telecomunicații Speciale (ianuarie 2015) pentru asigurarea părții tehnice a elaborării, elaborate și plasate conținuturile pentru proiectul de lansare a paginii web.

La 15 iunie curent în cadrul ședinței pentru reprezentanții autorităților publice centrale, la care au fost invitați partenerii de dezvoltare a Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului și organizațiile non-guvernamentale, a fost prezentată pagina web a

Consiliului. Urmare a activității au fost propusă extinderea numărului directoriilor și conținuturilor pentru acestea.

Mentenanța paginii web a Consiliului www.cnpdc.gov.md.

Pe parcursul perioadei iulie-decembrie 2015 a fost realizată mentenanța paginii. În acest sens au fost contractate serviciile Centrului de Telecomunicații Speciale. Totodată, a fost realizată partea tehnică a extinderii numărului directoriilor propuse. Conținutul se află în proces de elaborare și treptat va fi plasat pentru acces public.

2. Organizarea vizitei de studiu interraionale.

În data de 15 decembrie a fost organizată o vizită de studiu și schimb de experiență pentru vicepreședinții de raioane, responsabili de probleme sociale și șefii direcțiilor educație din întreg teritoriul Republicii Moldova la Chișinău, pentru a face cunoștință cu modul de Organizare a alimentației în instituțiile de învățământ primar și secundar general după modelul "Bufet suedez".

Participanții au vizitat 5 licee din municipiul Chișinău, unde este pus în practică proiectul "Bufet suedez", și au participat la un schimb de opinii cu reprezentanții direcțiilor municipale de educație și sănătate, precum și Centrului Municipal de Sănătate Publică și prestatori de servicii în alimentația publică.

3. Organizarea vizitelor de monitorizare.

În data de 9 decembrie 2015 a fost realizată cea de-a doua vizită de monitorizare, din cele 3 planificate în cadrul Acordului de colaborare. Secretariatul permanent a participat la ședința Consiliului raional pentru protecția drepturilor copilului din r. Ocnița, după care au avut și discuții în cerc restrâns pe marginea mai multor subiecte ce țin activitatea APL în domeniul protecției drepturilor copilului. În urma vizitei a făcută o notă de serviciu către conducerea Cancelariei de Stat.

În data de 28 decembrie 2015 este planificată spre realizare cea de-a treia vizită de monitorizare în r. Călărași. Secretariatul permanent urmează să participe la ședința Consiliului raional pentru protecția drepturilor copilului din r. Călărași și să discute cu responsabilii din raion un număr de subiecte și țin de domeniul protecției drepturilor copilului.

4. Organizarea și desfășurarea ședințelor comune a CNPDC și CRPDC.

În urma discuțiilor cu partenerul de dezvoltare, ca una din formele de realizare a acestei activități a fost propusă organizarea atelierului de lucru cu secretarii Consiliilor raionale pentru protecția drepturilor copilului.

La 18 decembrie secretarii consiliilor raionale pentru protecția drepturilor copilului sunt convocați pentru un atelier de lucru. Subiectele de pe agendă includ discuții pe marginea rezultatelor monitorizării activității CRPDC în anul 2015, elaborarea planurilor de activitate a CRPDC pentru 2016, problemelor cu care se confruntă CRPDC din țară și colaborarea intersectorială la nivel local. Un asemenea atelier este un prim exercițiu de acest gen, care permite abordarea subiectelor de interes comun și facilitează comunicarea dintre reprezentanții APL II și APC din domeniul protecției drepturilor copilului, invitați la ședință.

5. Organizarea și desfășurarea meselor rotunde.

"Promovarea Planului de acțiuni pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar"

În scopul atingerii obiectivului de a consolida capacitățile de colaborare a autorităților administrației publice centrale cu cele locale la capitolul protecția drepturilor copiilor, a fost organizat și desfășurat atelierul de discuții, din prima runda a atelierelor planificate în Acord, în parteneriat cu Ministerul Educației și cu suportul financiar UNICEF în Republica Moldova, cu tema "Promovarea Planului de acțiuni pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar".

Secretariatul permanent s-a ocupat de organizarea și buna desfășurare a atelierului de discuții, realizat în orașul Chișinău în data de 10 iunie curent. În acest context, au fost efectuate mai multe acțiuni de ordin logistic. Organizarea atelierelor de discuții pentru

zona de nord și de sud a fost amânată în urma solicitării parvenite din partea Ministerului Educației prin mesaj electronic din data de 12.06.2015. Au avut loc mai multe tentative fără succes de a stabili orarul desfășurării celorlalte 2 evenimente.

II. În cadrul Acordului de parteneriat între Cancelaria de Stat a Republicii Moldova și Reprezentanța Fundației Terre des Hommes – Lausanne privind realizarea în practică a acțiunilor comune în vederea consolidării mecanismului de coordonare inter-sectorială de protecție a drepturilor copilului au fost realizate 11 seminare de prezentare a Ghidului pentru profesioniști „Copilul în contact cu sistemul de justiție”. Atelierul la nivel central a avut loc în data de 15 iunie curent, iar seria din 10 ateliere regionale s-a desfășurat în perioada 29 septembrie - 20 octombrie. În cadrul colaborării în total 396 specialiști din domeniul protecției drepturilor copilului au fost instruiți și au primit Ghidul pentru profesioniști. În urma solicitării exprimate Conducerii Raionului Rîșcani a fost organizat un seminar raional la același subiect, la care au participat 30 specialiști din domeniul protecției drepturilor copilului din raion.

III. Alte activități.

1. Participare la lansarea proiectului regional „Child Protection Hub for South East Europe” coordonat de „Terres des Hommes” Ungaria.
2. Participare la audierea publică „Serviciile de intervenție timpurie la copii: cînd începem să implementăm legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități” la invitația Expert Grup.
3. Participare la lansarea studiului: „Sistemul de protecție a copiilor cu dizabilități - experiența Moldovei și bunele practici europene”, Expert Grup
4. Participare la atelierul “Dialogul de politici privind prevenirea maltratării copilului, organizat în conformitate cu Acordul Bienal de Colaborare între OMS pentru Europa și Ministerul Sănătății pentru anii 2014-2015”.
5. Participare la conferința de presă cu tematica „Influențele normelor sociale asupra utilizării de către părinți a metodelor violente de disciplinare a copiilor, IMAS
6. Participare la masa rotundă cu genericul: „Adopția națională: prejudicări și realități”, DMPDC.
7. Parteneriat în organizarea și desfășurarea evenimentului dedicat sărbătoririi Zilei internaționale a ocrotirii copilului, în data de 31 mai curent în Grădina Publică „Ștefan cel Mare”.

Iunie.

8. Participare la sărbătoarea dedicată Zilei Internaționale a copilului, la invitația Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului.
9. Participare la seminarul instructiv-metodic republican pentru specialiștii responsabili de odihnă de vară pentru copii și adolescenți
10. Participare la ședința consiliului de administrare a proiectului “Modele eficiente de implicare comunitară pentru prevenirea delincvenței juvenile în Republica Moldova” IRP
11. Participare la prezentarea rezultatelor proiectului „Testarea Indexului de Protecție a Copilului”, implementat cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, APSCF
12. Participare la Atelierul pe Politica de Familie, UNFPA
13. Participare la atelierul de „Prezentare a rezultatelor monitorizării situației copiilor dezinstiționalizați”, CRAS.
14. Organizarea întrevederii dintre Secretariatul Permanent al CNPDC cu Coordonatorul Alianței Globale pentru Copii pentru Cambodgia, dl Cristian Larsson.
15. Participare la seminarul internațional Servicii de reabilitare și reintegrare a copiilor, sub genericul „Victime ale exploatării sexuale”, organizat de Centrul Internațional „La Strada”
16. Participare la Sesiunea de revizuire la mijloc de termen a programului de țară al UN WOMEN în RM.
17. Participare la evenimentul pentru a încuraja oamenii aflați în situații de disperare, descurajare și neajutorare, Ziua Mondială de prevenire a Suicidului, „ALTRUISM”

18. Participare la lucrările Atelierului de prezentare a setului de instrumente,, Integrarea Drepturilor Copilului în Cooperarea pentru Dezvoltare”, UNICEF
  19. Participare la atelierul de validare a modelului sistemului de justiție prietenos copilului victimă/martor al infracțiunilor cu caracter sexual, a violenței domestice și traficului de ființe umane, CNPAC.
  20. Participare la Atelier de lucru privind Politicile Familiale, UNFPA
  21. Participare la Ședința Comitetului Național de Combatere a Traficului de Ființe Umane
  22. Participare la Conferința națională la tema implementării Convenției ONU cu privire la drepturile copilului în Republica Moldova, PNUD și UNICEF Moldova
  23. Participare la masa rotundă cu tematica: " Schimb de bune practici în cooperarea intersectorială în domeniul protecției copilului și rolul serviciilor de asistență telefonică gratuită pentru copii", organizată de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în comun cu Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru copii 116111 Moldova.
  24. Lansarea proiectului CCF privind reducerea numărului copiilor de vârstă mică și a celor cu dizabilități în instituțiile rezidențiale din țară.
- IV. Secretariatul permanent administrează pagina web a Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului www.cnpdc.gov.md și pagina de socializare Facebook a Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului <https://www.facebook.com/pages/CNPDC/693366150713990>

Conform datelor Google Analytics pagina web a Consiliului este vizualizată zilnic din momentul lansării. Conform datelor la 16.12.2015 pagina a fost vizitată de 3008 utilizatori unici, fiind înregistrate 4116 sesiuni/12405 vizualizări ale paginii. Rata de respingere a scăzut de la 73% în iunie 2015 la 49% în decembrie 2015.

Cele mai multe sesiuni și vizitatori au fost în lunile iunie-iulie 2015. Cel mai mare număr de vizitatori într-o singură zi a constituit 150. Cele mai multe vizualizări ale paginii au fost înregistrate în octombrie 2015 (perioada seminarelor regionale). 24,8% vizitatori se întorc repetat pe pagină.

După criteriul geografic – 2140 utilizatori sunt din Republica Moldova. Sunt înregistrate vizualizări din SUA, Rusia, Germania, România, Ucraina, etc.

Actualizarea conținuturilor paginii Facebook a Consiliului a fost efectuată pe parcursul întregului an 2015. Pagina are peste 420 de persoane care o urmăresc.

În perioada de raportare au fost plasate 56 postări. Cel mai mare impact a avut-o postarea referitor la Campania națională de promovare a Serviciului de asistență parentală profesionistă din 28 octombrie 2015 cu un impact de 1818 vizualizări, urmată de postarea referitor la reforma concediului de îngrijire a copilului din 7 octombrie 2015, cu un impact de 1227 vizualizări. Un număr mare de vizualizări le-au adunat postările referitor la promovarea modului sănătos de viață din 17 noiembrie – 835 vizualizări, postarea referitor la continuarea suportului din partea UNICEF din 1 decembrie - 621 vizualizări și comunicatul privind finalizarea seminarelor pentru specialiștii din domeniul protecției drepturilor copilului, efectuate în cadrul colaborării cu partenerul Terre des Hommes, din 21 octombrie 2015 - 601 vizualizări. În medie fiecare postare a adunat 249 vizualizări, ceea ce constituie o majorare cu cca 240% (situația la 16 decembrie 2015).

Recomandări

În continuare este necesară:

1. Consolidarea colaborării pe orizontală a tuturor actorilor responsabili de protecția drepturilor copilului în elaborarea politicilor, eficientizarea activității acestora și evitarea dublării acțiunilor;

2. Consolidarea continuă a capacităților specialiștilor în protecția drepturilor copilului, membrilor Consiliilor raionale pentru protecția drepturilor copilului, în vederea unei abordări multidisciplinare a domeniului, respectând interesul superior al copilului.
3. Fortificarea capacității de comunicare și informare a CNPDCului.